

Звіт про діяльність Фундації «Відкритий Діалог» за 2017 рік

1. Дані про Фундацію:

а) Назва: ФУНДАЦІЯ «ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ»

б) Місце розташування, адреса: 00-580 м. ВАРШАВА, АЛ. ШУХА, 11А/21

в) Дата внесення до Державного судового реєстру: 12.04.2010 р.

г) KRS: 0000353754, REGON: 060615226

е) Дані щодо Членів Правління Фундації відповідно до актуального запису в судовому реєстрі:

Ім'я та прізвище:

Людмила Козловська – Голова Правління

ф) Мета Фундації – захист прав людини і підтримка демократії та верховенства права шляхом:

- діяльності на користь розвитку ініціатив, рухів і громадянського суспільства, зокрема, в країнах, які входили до складу колишнього СРСР, – на підставі досвіду системної трансформації Республіки Польща, а також цінностей і стандартів функціонування суспільного життя в країнах-членах Європейського Союзу;
- діяльності на користь формування партнерства між Республікою Польща та іншими країнами, зокрема, вказаними в пункті 1, а також між громадянами цих країн;
- діяльності на користь співпраці в сфері інтеграції ініціатив, рухів, громадянського суспільства і держав, зокрема, вказаних в пункті 1, з іншими суб'єктами міжнародного права;
- діяльності на користь змін, які мають на меті забезпечити громадянам, зокрема, країн, вказаних в пункті 1, рівні шанси у їхньому інтелектуальному, професійному, соціальному і культурному розвитку, і повне користування громадянськими правами, зокрема, політичною активністю;
- діяльності на користь безпеки і громадського порядку, розвитку самоуправління, освіти, культури, захисту здоров'я і підвищення доступності, а також покращення стандартів функціонування інших публічних послуг.

2. Принципи, форми і сфера статутної діяльності із зазначенням реалізації статутних цілей:

2.1 Сфера діяльності:

1. вивчення та аналіз випадків порушення прав людини, особливо громадянських прав і права на захист від переслідування, і соціальних явищ, також на підставі емпіричних даних, їх синтез і накопичення в базах даних, і надання їх у вигляді аналізів, звітів, презентацій, інфографіки, мультимедійних засобів і розробок іншого роду;
2. популяризація, зокрема, серед політичних діячів, органів державної адміністрації та самоуправління, міжнародних організацій і в середовищі, яке формує думку, в засобах

масової інформації та в соціальних мережах, зокрема, в формі фотографій, записів та записів трансляцій, фільмів, заяв, статей та інтерв'ю, проблематики, вказаної в §7, а також зібраної Фондацією, зокрема, в формах, вказаних в пункті 1, і досягнень Фондації в сфері, передбаченій її статутними цілями;

3. організація та проведення тренінгів, майстер-класів, семінарів та конференцій, зокрема, для фізичних осіб, підприємств, державних установ і органів самоврядування, студентського самоврядування, професійного самоврядування, організацій роботодавців, професійних і релігійних спілок, громадських рухів і політичних угруповань, а також неурядових організацій в сфері, передбаченій статутними цілями Фондації;
4. консалтинг для фізичних осіб, підприємців, державних установ та органів самоврядування, студентського самоврядування, професійного самоврядування, організацій роботодавців, професійних і релігійних спілок, громадських рухів і політичних угруповань, а також неурядових організацій в сфері, передбаченій статутними цілями Фондації;
5. організація публічних зібрань, зокрема, маніфестацій і акцій протесту, а також благодійних заходів, аукціонів, виставок, вернісажів, подій, рекламних акцій і музичних концертів та інших заходів у сфері, передбаченій статутними цілями Фондації;
6. видавнича діяльність;
7. надання фінансової, матеріальної, правової та організаційної допомоги підприємствам, державним установам та органам самоврядування, професійного самоврядування, організаціям роботодавців, профспілок, релігійних об'єднань, громадських рухів і політичних угруповань, а також неурядовим організаціям і фізичним особам, зокрема особам, які потребують гуманітарної та медичної допомоги, шляхом організації медичних тренінгів і навчання у сфері надання першої допомоги, в рамках і відповідно до чинних положень законодавства, також кваліфікованими особами;
8. створення стипендіальних програм та фондів, а також фінансування стипендій для особливо обдарованих, соціально активних дітей, молоді та студентів, для репресованих осіб або осіб, які перебувають у складній матеріальній ситуації;
9. організація спостережних місій, зокрема спостережних місій на виборах, і ознайомчих візитів в сфері, передбаченій статутними цілями Фондації;
10. придбання обладнання, устаткування та матеріалів, а також послуг, які слугують для реалізації статутних цілей Фондації, і безкоштовна передача або надання їх фізичним особам та іншим суб'єктам, що діють у сфері, передбаченій статутними цілями Фондації.

2.2 Реалізація цілей у 2017 році:

Відносини Польща/ЄС – Україна, польсько-українська співпраця

Фондація продовжувала розпочаті раніше дії на користь підтримки польсько-українського діалогу.

В травні 2017 року представники неурядової організації «Донбас SOS», яка діє на користь захисту прав, інформаційної підтримки та гуманітарної допомоги громадянам України, які постраждали внаслідок збройного конфлікту на сході країни, відвідали Варшаву, де за ініціативи Фондації «Відкритий Діалог» зустрілися з представниками Гельсінкської фундації прав людини, Товариства правової інтервенції, «Карітас Польща», Товариства «Про Хуманум» (Pro Humanum), Товариства

«Вільного слова», Центру Мігранта Фу Шенфу (Migranta Fu Shenfu), «Євромайдану Варшава», Фонду «Спасіння» (Ocalenie) та United Nations Global Compact.

Незважаючи на закриття в середині 2016 р. центру «Український світ», протягом кількох перших місяців 2017 р., в рамках допомоги українським іммігрантам, ми надавали безкоштовні консультації стосовно легалізації перебування та роботи в Польщі.

Також ми продовжували підтримувати розвиток двосторонніх економічних відносин, в рамках проекту Open Europe Group надаючи консультації українським та польським підприємцям, зокрема стосовно прийому на роботу українських працівників польськими фірмами.

Як вказав у своїй статті від квітня 2017 р., опублікованій на порталі Forbes.pl, Голова Ради Фондації Бартош Крамек: *«Економічна інтеграція з Європою — це процес, на який приречений український бізнес. Виграють ті, хто першими зроблять цей крок. Україна сьогодні може бути голодною, обідраною і — донедавна — майже нездатною організувати оборону, але в цих недоліках приховано потенціал».*

Також ми неодноразово втручалися у випадки порушення прав громадян України та коментували практичні проблеми з візовими процедурами, бюрократією та роботою прикордонних переходів на сторінках польських засобів масової інформації (зокрема, «Pulsu Biznesu»).

На жаль, зростаюча радикалізація політичної ситуації в Польщі, конституційна криза та деструкція верховенства права, яку зараз проводить правлячий табір, зосереджений навколо партії «Право і Справедливість», суттєво повпливали на перспективу польсько-українських відносин, як і на наші можливості діяльності в цій сфері.

Гуманітарна допомога для України

Протягом звітного року переважно не надавалася. Виключенням була підтримка українських шкіл та індивідуальних осіб, які потребують допомоги, в районі Чорнобиля, яка здійснювалася завдяки ініціативі та фінансовій підтримці фірми The Farm 51 Group SA (заснованій у 2016 р. завдяки широкій співпраці, спрямованій на розвиток проекту Chernobyl VR Project – віртуального музею Чорнобиля, розробленого в технології віртуальної реальності).

Підтримка реформ і захисту прав людини в Україні

Протягом звітного року Фондація зосередила свої зусилля на моніторингу змін в сфері органів слідства та юстиції в Україні. До основної діяльності належав захист українських громадянських реформаторів та політичних діячів, які через їхню антикорупційну діяльність зіштовхнулися з нападами з боку політично-олігархічних структур в державі, органів слідства та служб безпеки.

Фондація виступала на захист, поміж інших, лідерів організації «Центр протидії корупції», Віталія Шабуніна та Олександри Устинової, лідера і членів партії «Самопоміч» Андрія Садового, Єгора Соболева, Андрія Журжія, Олега Лаврика, Вікторії Войцицької і низки фактично опозиційних депутатів Верховної ради України: Світлани Заліщук, Ігоря Фірсова, Миколи Томенка, а також членів керівництва «Демократичного альянсу», зокрема, Максима Черкашенка.

Найбільш суттєвою розробкою Фондації у цей період є звіт, опублікований 24.06.2017, під назвою: *«Political persecution and harassment in post-Maidan Ukraine. How oligarchs undermine reformers' efforts».*

Також як і раніше ми брали участь у справі звільненого з одеського ізолятора в 2016 р. польського громадянина Олександра Орлова за допомогою моніторингу процесу (зокрема, щодо фальшивих доказів проти нього) у його справі.

В контексті суперечливої справи бізнесмена В'ячеслава Платона Фондація звертала увагу на те, яким чином до неї поставилися органи влади України, які — попираючи основні права і положення законодавства — здійснили по суті його нелегальну екстрадицію в серпні 2017 р. до Кишинєва, досить сумнівним способом позбавивши його раніше українського громадянства, що однозначно проклало шлях, наступним етапом якого стали проблеми Міхеїла Саакашвілі та його грузинських колег (вони були очікувані у світлі справи Платона). Варто зазначити, що — рішуче підтримуючи Україну проти російської агресії — водночас ми активно протестуємо проти політизації, корупції, вибіркової справедливості та численних порушень, які залишаються пошестю українських органів слідства, служб безпеки та юстиції.

Восени 2017 р. Фондація взяла участь у захисті політичної біженки з Казахстану — журналістки Жанари Ахметової, якій загрожувала екстрадиція до країни походження. Вдалося призупинити екстрадицію, а Жанара Ахметова претендує на надання політичного притулку на території України.

Польсько-українська медична програма

Польсько-українська програма розвитку та навчання працівників охорони здоров'я України під керівництвом доктора Руслана Романишина (за співпраці з Міністерством охорони здоров'я України) була завершена на межі 2016-2017 рр.

Українські політв'язні в Росії

Ця сфера — діяльність на користь повернення на свободу українських політв'язнів, які перебувають у Російській Федерації, заарештованих у зв'язку з агресією Росії в Україні і окупацією Криму — від 2014 року залишається одним з основних напрямків діяльності Фондації.

Ця діяльність здійснюється в рамках міжнародної кампанії Let My People Go, яка була ініційована «Centre For Civil Liberties»/«Євромайдан SOS» і яку підтримують, зокрема, «Українська гельсінкська група з прав людини», «Євромайдан Пресс», «People in Need», «Євромайдан Варшава», українське Міністерство закордонних справ.

Протягом звітного року цій тематиці були присвячені декілька звітів, які привертати увагу, поміж іншого, до явища переслідування адвокатів та інших осіб, які беруть участь у захисті та підтримці політв'язнів, утримуваних на території окупованого Росією Криму. Фондація також виступала на захист кримських татар і займалася — як однією з найбільш гострих (враховуючи вік та важкий стан здоров'я) — справою викраденого з території Білорусі громадянина України Павла Гриба.

В лютому 2017 р. Фондація організувала в Європейському парламенті дебати під назвою: «Українські політв'язні в Росії та в окупованому Криму». Завершальним етапом заходу став показ фільму Олега Сенцова, українського режисера і політичного в'язня, який утримується в Росії. Зустріч була організована за співпраці з Місією України в ЄС, «Центром громадянських свобод» і депутатами Європейського парламенту Джулі Ворд (S&D, Велика Британія) і Мар'ю Лаурістін (S&D, Естонія), за участі Пятраса Ауштрявічюса (ALDE, Литва), Анни Фотиґи (ECR, Польща) і Тунне Келама (EPL, Естонія). В процесі дебатів підкреслювалася необхідність невідкладної реакції з боку Європейського парламенту та країн-членів ЄС для того, щоб накладти додаткові санкції на Росію за порушення прав людини щодо громадян України. Також зверталася увага на

особливе значення введення так званих санкцій Магнітського на європейському рівні і спільних дій всіх країн-членів ЄС в цій сфері.

Захист верховенства права в Польщі

Перед лицем ерозії верховенства права в Польщі, Фондація «Відкритий Діалог» рішуче висловила за незалежність судової системи, а тим самим проти порушення конституції в липні 2017 року і стала об'єктом безпрецедентних нападів з боку польської урядової адміністрації і провладного середовища в його широкому розумінні (проурядових і крайніх, націоналістичних правих). Це призвело до необхідності безпрецедентного захисту Фондації та її діячів, і навіть в сфері захисту доброго імені (за допомогою боротьби з замаскованою пропагандою і дезінформацією), збереження контролю над організацією, захисту від натиску на членів групи або, врешті-решт, фізичної небезпеки нападів, які є похідними мови ненависті, присутнього в проурядових і край правих засобах масової інформації та соціальних мережах.

Початок цим подіям поклала заява Фондації від 21.07.2017, в якій – щодо ситуації в Польщі – ми обґрунтували потребу зайняти рішучу позицію:

«Фондація «Відкритий Діалог» є аполітичною неурядовою організацією. Об'єктом нашої діяльності є пострадянські країни. За допомогою дій на міжнародній арені ми намагаємося підтримувати громадських діячів, які від них походять, зокрема активістів-реформаторів і захисників прав людини, а також переслідуваних опозиційних політиків і спонсорів опозиції, незалежних журналістів та пов'язаних з ними осіб.

Ніколи раніше ми офіційно не висловлювалися щодо питання внутрішньої ситуації в Польщі (і найвно вважали, що нам ніколи не доведеться цього робити). У Польщі, яка зазвичай була зразком і натхненням для прагнучих до змін наших східних сусідів та інших пострадянських країн. Поляки неодноразово демонстрували величезну солідарність, а наша країна була безпечною гаванню для політичних біженців.

Воюючи з власними проблемами і зобов'язаннями, ми не можемо одночасно залишатися пасивними, побачивши, що нині відбуваються спроби посягання на верховенство права і демократію в Польщі. Тут не йдеться про політику (хоча з тієї ж сторони барикад стоять сьогодні не тільки численні громадські організації, а й опозиційні політики), тут йдеться про принципи. Про – як би патетично це не звучало – основні цінності і майбутнє нашої країни. Майбутнє Польщі як ліберальної, західної демократії, як безпечної стабільної країни-члена ЄС і НАТО.

Тому, у зв'язку з обставинами, що виникли, ми прагнемо висловити свою офіційну підтримку громадянському руху супротиву антиконституційним діям уряду «ПіС» і підтримку незалежним судам.

Ми рішуче закликаємо всіх до участі в акціях і маніфестаціях, які проходять щодня. Водночас ми вважаємо, що тільки протестів може бути недостатньо. Але це не означає, що ми повинні здатися і змиритися з незаконною передачею Верховного суду і загальної судової системи партійним номінантам.

Тому ми надаємо наведену нижче розробку і закликаємо до широкої співпраці заради призупинення знищення верховенства права. Бартош Крамек об'єднав у ній наш досвід (серед якого одним з найбільш сильних була українська Революція Гідності 2013-2014) і рефлексії; можливо, вони виявляться цінними і придатними для опору. Ми знаємо, що нас можуть звинуватити у антидержавному радикалізмі, але вважаємо, що не можна ігнорувати зазіхання на основі III РП. Це шлях на Схід (навіть якщо ми все ще на початковому етапі), а місце Польщі – на Заході.

Повік Польща не загине!»

Публікуючи заяву, ми керувалися тим, що було б абсолютним лицемірством, якби ми й далі надихали інших (як ми робили це до того) на передачу польського досвіду системної трансформації, закриваючи очі на пограння Конституції та руйнування трьох гілок влади в III Республіці Польща. Ми також переконані, що заява Фондації від 21.07.2017 чітко показує наші мотиви і фон подій того часу, і що обґрунтовує те, що ми наводимо її у цьому звіті.

Ця заява — і відмова її видалити (у зв'язку з поширенням тексту Бартоша Крамека про громадянську непокору) — стали безпосереднім предметом спору з Міністром закордонних справ, яке 28.08.2017 подало заяву до Районного суду міста-столиці Варшави у Варшаві, XII Господарчий відділ – *Про призупинення функцій правління і призначення примусового керівника в Фондації «Відкритий Діалог», розташованій в Варшаві*. Справа зависла під шифром Wa XII реєстраційний номер KRS 73508/17/997. Судовий референдарій, розділяючи позицію Фондації, постановою від 07.12.2017 погодився з точкою зору Фондації та відхилив зазначену заяву.

Міністр закордонних справ (в той період Вітольд Вашиковський) діяв – як міністр, компетентний у сфері діяльності Фондації – на підставі передбаченого законодавством режиму про фондації, вказавши, що – за його оцінкою – діяльність Правління Фондації серйозно порушила положення законодавства.

У зв'язку з листом Міністра координатора спецслужб Маріуша Камінського, надісланого Міністру закордонних справ Вітольду Вашиковському, керівник Міністерства закордонних справ звернувся до Палати податкової адміністрації у Варшаві для проведення «комплексної податкової перевірки» у Фондації «Відкритий Діалог».

07.08.2017 була розпочата митно-податкова перевірка у Фондації «Відкритий Діалог», яка формально стосувалася «ретельності декларування бази оподаткування і правильності розрахунку та оплати прибуткового податку, що стягується з юридичних осіб» за 2014, 2015 і 2016 роки. На думку наших бухгалтерів і податкових консультантів, перевірка проводилася у безпрецедентний – з огляду на характер і масштаб діяльності Фондації – спосіб, беручи до уваги, поміж іншого, кількість податкових чиновників, які брали участь у перевірці, її інтенсивність і сферу затребуваної в процесі перевірки інформації. У вилученні бухгалтерської документації в офісі бухгалтерії взяли участь сім перевіряючих, дії в рамках перевірки (вимоги надати наступні пояснення і допити) у звітному році проводилися з дуже великою інтенсивністю. Перевіряючим були надані, зокрема, усі бухгалтерські документи, фінансові розрахунки, облік основних засобів, історії операцій на банківських рахунках. Проведення перевірки створило проблеми у щоденній роботі нашої організації.

У звітному році контрольоване правлячою партією громадське телебачення TVP розпочало масовану кампанію дезінформації і дискредитації, спрямовану проти незалежних від влади і критично налаштованих стосовно неї громадських ініціатив. Значною мірою вона була спрямована проти Фондації «Відкритий Діалог» (разом з, серед інших, «Комітетом оборони демократії», «Громадянами РП», «Акцією демократії»).

Кампанія, поширювана в проурядових засобах масової інформації, гуртувалася на маніпуляціях, напівправді, а також фактах, які явно суперечили дійсності. Критично налаштовані організації звинувачувалися в тому, що вони штучно викликають протести для захисту судів і Конституції і маніпулюють громадською думкою за гроші, що надходять з-за кордону. Формувався образ зовнішнього ворога, а передових представників Фондації (Голову Правління Людмилу Козловську та Голову Ради Фондації Бартоша Крамека) представляли як агентів іноземних держав, зрадників Батьківщини, маріонеток іноземних сил і урядів (зокрема, Джорджа Сороса, Росії, навіть Німеччини і брюссельської еліти). Висувалися і публічно обговорювалися – зокрема, ключовими міністрами польського уряду – проекти, спрямовані на здійснення над Фондацією та іншими неурядовими організаціями спеціального нагляду, і навіть їх перевірки спеціальними службами,

---

обмеження їхнього доступу до закордонного фінансування і методів протидії їхньому впливу. Нам приписувалися наміри викликати криваву революцію і силового повалення уряду з метою реалізації інтересів іноземних держав та інших іноземних діячів. У цьому, зокрема, брала участь тодішня прем'єрка польського уряду Беата Шидло і Міністр національної оборони Антоні Мацаревич.

Раніше Фундація займалася відправленням до України нелетального захисного обладнання, зокрема бронжилетів і шоломів; з цією метою вона отримала від держави спеціальну ліцензію, передбачену законодавством. У зв'язку з цим Фундація звинувачувалася в «торгівлі зброєю», що, мабуть, мало слугувати провокацією польського «майдану».

Результатом хвилі мови ненависті були, зокрема, вербальні нападки на членів Фундації, і навіть на діячів, що підтримують контакти з членами Фундації (найчастіше на ксенофобському і антиукраїнському ґрунті). У зв'язку з цим явищем, яке виявлялося, зокрема, за допомогою погроз (які караються в межах законодавства), в прокуратуру була подана заява про підозру у вчиненні так званих злочинів на ґрунті ненависті.

Враховуючи обставини, що виникли, представники керівництва Фундації вели дуже інтенсивну комунікацію в засобах масової інформації, спрямовану на захист правопорядку, громадянських прав, організації громадянського суспільства і особистих благ Фундації.

13.09.2017 на Національному стадіоні у Варшаві в рамках міжнародної конференції Human Dimension Implementation Meeting 2017, яка є заходом від Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) OSCE (OBWE), ми організували дискусійну панель під назвою *«Атака на верховенство права і громадянське суспільство в Польщі»*. Це була одна з найбільших і найважливіших подій, організованих Фундацією у звітному році. Дискусію відкрила Людмила Козловська, а дебати вела Анна Дрияньска з редакції порталу Natemat.pl.

Проблеми з верховенством права в Польщі після подвійних виборів у 2015 році представив Станіслав Закрочімські з журналу «Контакт», а в панельній дискусії про конфлікт з владою і виклики для польського громадянського суспільства взяли участь: Кшиштоф Лозиньски («Комітет захисту демократії»), Войцех Кінасевич («Громадяни РП»), Мачей Слюсарек («Окружна рада адвокатів у Варшаві»), Бартломеї Е. Новак («Сучасна»), Дагмара Хмелевська («Pulse of Europe»), Анна Карашевська (Товариство «Конгрес жінок»), Бартош Крамек (Фундація «Відкритий Діалог»). Але, незважаючи на запрошення, не з'явилися представники урядових структур, а саме – Канцелярії Прем'єра, Міністерства внутрішніх справ і адміністрації і Міністерства закордонних справ. Обговорювалися, зокрема, можливості і методи громадянської непокори неправомірним діям влади і співпраця між різного роду ініціативами, організаціями та установами, які критично ставляться до посягання на Конституцію РП.

Протягом звітнього року на захист критично налаштованих щодо влади неурядових організацій та громадських ініціатив в Польщі, зокрема, Фундації «Відкритий Діалог», виступали навіть делегати Парламентських зборів Ради Європи та міжнародна коаліція неурядових організацій Civic Solidarity Platform.

В листопаді 2017 р. Фундація разом з 27-ма іншими організаціями та громадськими ініціативами, які активно діяли на захист верховенства права в Польщі, підтримала ініціативу та відкритий лист під назвою #ВільніСудиВільніВибориВільнаПольща (#WolneSadyWolneWyboryWolnaPolska) проти впровадження процедури законів про Національну судову раду і Верховний суд, який грубо суперечить Конституції РП.

Аналітична та інформаційна діяльність

Традиційно залишалася основою діяльності Фундації у інших сферах.

Основними темами звітів та інших розробок Фундації в 2017 р. були:

1. порушення прав людини в Казахстані (з акцентом на ситуації політв'язнів);
2. справа казахстанського бізнесмена і лідера опозиційного руху «Демократичний вибір Казахстану» Мухтара Аблязова і низки пов'язаних з ним осіб (справи, пов'язані з екстрадицією і біженцями в країнах ЄС; переслідування з боку Казахстану за співпраці з Росією і Україною);
3. питання реформи Інтерполу (з метою збільшення ступеня захисту біженців та інших осіб, яких переслідують за політичними мотивами) і випадків осіб, яких переслідують за політичними мотивами недемократичні країни;
4. кампанія Let My People Go – ситуація зі збільшенням кількості українських політичних в'язнів у Росії;
5. питання українських громадських реформаторів та політичних діячів, які через свою антикорупційну діяльність зіткнулися з нападами з боку політично-олігархічних структур в країні, органів слідства і служб безпеки.
6. переслідування правозахисників та інших представників громадянського суспільства, а також опозиційних політиків та незалежних журналістів в Молдові;
7. справа ув'язненого Віталія Бунтова, який зазнав важких тортур у російській в'язниці;
8. стан верховенства права і напади на громадянське суспільство в Польщі в світлі протестів на захист Конституції РП, яку порушує парламентська більшість, уряд і Президент, які належать до партії «Право і Справедливість».

Розробки Фундації були представлені і обговорювалися в рамках описаної нижче діяльності лоббі.

З усіма звітами та розробками можна ознайомитися на веб-сайті Фундації: <http://odfoundation.eu/> (сторінка ведеться польською, англійською, російською та українською мовами).

Фундація також здійснювала інтенсивну комунікацію в польських та закордонних засобах масової інформації та соціальних мережах, у яких вона має офіційні профілі на порталах Facebook: <https://www.facebook.com/OpenDialogFoundation/>, <https://www.facebook.com/ODFUKR/> (профіль, адресований східному читачу) і Twitter: <https://twitter.com/ODFoundation>

Лобістська діяльність (пропагандистська; *advocacy*)

Разом з діями, які є результатом нападів на Фундацію в Польщі у зв'язку з її виступом на захист верховенства права в нашій країні, пропагандистська діяльність була, як і в попередні роки, сферою найбільшого залучення нашої групи. Ця діяльність була природним продовженням роботи аналітичної групи, і – як така – була зосереджена на аналогічних пріоритетах.

Ці дії координувалися офісами Фундації в Брюсселі і – зокрема, в аспекті, що стосується ситуації в Польщі – у Варшаві. Її інструментами залишалася співпраця з парламентарями з країн ЄС та депутатами Європейського парламенту на максимально високому рівні. Фундація також здійснювала інтенсивні взаємини з низкою союзних інституцій, інших міжнародних організацій та дипломатичних місій.

Представники Фондації брали участь у найбільш важливих сесіях на зустрічах низки міжнародних установ в Брюсселі/Страсбурзі (Європейський парламент), Страсбурзі (Парламентські збори Ради Європи), Відні (Парламентські збори Організації безпеки і співробітництва в Європі) і Женеві (ООН – в рамках сесії Ради з прав людини), національних парламентах європейських країн.

Фондація як і раніше здійснювала моніторинг ситуації у сфері дотримання прав людини в пострадянському регіоні, а також – за допомогою підготовки публікацій і організації подій і зустрічей – здійснювала пропаганду на європейському та міжнародному рівні для того, аби привернути увагу до загальних проблем і окремих, найчастіше приватних, випадків порушення прав людини (з яких особливо багато було пов'язано з ситуацією, що погіршується, в Казахстані). Зокрема, до них належать справи Жанболата Мамаєва, Рамазана Єсєргєєва, Аміна Єлеусінова, Нурбека Кушакбаєва, Мухтара Джакішева, Саната Досова, Макса Бокаєва, Талгата Айана та багатьох інших. Наслідком ситуації в Казахстані був захист оточення опозиціонера Мухтара Аблязова (зокрема, осіб, раніше з ним пов'язаних) – осіб, яких переслідували шляхом розшуку через Інтерпол та заяв на екстрадицію, які перебували за межами Казахстану.

Була значно інтенсифікована діяльність на користь захисту прав людини і верховенства права в Молдові, у якій були встановлені численні контакти з представниками національного громадянського суспільства. Фондація виступала на захист, зокрема, адвокатів Анни Урсаки та Едуарда Руденка, бізнесмена і філантропа Олександра Македона, також активіста Григорє Петренко, суддів Домніки Манолє, Доріна Мунтяну та Маріни Антон, водія, який віз гучномовці на антиурядовий протест Олексія Олексієва, поштового чиновника Сергія Чеботарі, журналіста Геннадія Брегі, телеканалу Jurnal TV і багатьох інших осіб та ініціатив, які критично ставляться до режиму – який фактично є владою в державі – Влада Плахотнюка. З питання захисту прав людини в Молдові ми співпрацювали, зокрема, з французькою організацією Destination Justice.

Значне відлуння викликали звіти *The Captured State: Politically Motivated Prosecution in Moldova And Usurpation of Power by Vladimir Plahotniuc* та організований в травні 2017 р. захід в Європейському парламенті під назвою: *Moldova at the Crossroads*, у якому взяли участь найбільш активні громадські і політичні діячі з Молдови: опозиційні лідери Андрій Настасє і Майя Санду, журналістка Наталя Морарі та вказані вище Олександр Македон та Анна Урсаки.

У сфері захисту прав людини в Росії (крім так званих заручників Кремля – громадян України, позбавлених волі після російської агресії в Україні у 2014 р.) найбільш важливою справою, якою займалася Фондація, був випадок Віталія Бунтова. Віталій Бунтов став жертвою жорстокого поводження і тортур під час перебування в російських пенітенціарних закладах, які тільки посилювалися у відповідь на скаргу, яку він подав проти російської влади до Європейського трибуналу з прав людини. Випадок Бунтова був описаний у звіті: *The Case of Vitaliy Buntov: A Prisoner who won his case against Russia at the ECHR continues to be subjected to torture* від 20.01.2017. Ми намагалися представити його справу на міжнародній арені. Зараз проти нього все ще триває процес.

Фондація співпрацювала з російськими юристами, які займаються захистом прав людини – зокрема, з Дмитром Сотниковим та Іллею Новіковим.

Одним з пріоритетних та універсальних – не пов'язаних із ситуацією в конкретній країні – напрямків нашої діяльності залишалося використання механізмів Інтерполу авторитарними державами. У цій сфері Фондація брала участь, зокрема, в захисті представників громадянського суспільства з Азербайджану (Лейла і Аріф Юнус, Ферід Юсуб) та дуже широкого кола громадян Туреччини, які перебували в міжнародному розшуку режиму Реджепа Тайіпа Ердогана після невдалої спроби військового перевороту в липні 2016 р.

До найбільш важливих заходів, організованих Фондацією у 2017 р., належать:

1. 28.02.2017, Європейський парламент: *Ukrainian Political Prisoners in Russia and Crimea* разом з демонстрацією фільму українського режисера і заручника Кремля Олега Сенцова.

-
- Захід був організований за співпраці з Місією України в ЄС, українською організацією «Центр громадянських свобод» та депутатами Європейського парламенту Джулі Ворд (S&D, Велика Британія) і Мар'ю Лаурістін (S&D, Естонія);
- 12.04.2017, Європейський парламент: *Moldova at the Crossroads*; захід організований разом з депутатами Європейського парламенту: Анною Фотигою (ECR, Польща), Рамоною Ніколь Манеску (EPP, Румунія), Ренатою Вебер (ALDE, Румунія) і Ребеккою Хармс (Зелені/EFA, Німеччина);
  - 27.06.2017, Парламентські збори Ради Європи (PACE): *Tackling politically motivated persecution against reformers in Ukraine and Moldova*. Захід організований за співпраці з Моніторинговим комітетом і членами ПАРЕ: Сергієм Кіралем (Україна; ЄС) і Крістіною Зеленковою (Чехія; ALDE);
  - 13.09.2017, Human Dimension Implementation Meeting OSCE/ODIHR (OBWE) 2017, Варшава: *Атака на верховенство права і громадянське суспільство в Польщі*;
  - 15.09.2017, Human Dimension Implementation Meeting OSCE/ODIHR (OBWE) 2017, Варшава: *Reform of the INTERPOL: Don't Let it be Stopped Halfway*;
  - 21.09.2017, Human Dimension Implementation Meeting OSCE/ODIHR (OBWE) 2017, Варшава: *Human Rights and Political Persecution in Russia, Ukraine, Moldova and Kazakhstan*,

і низка зустрічей на форумі ПАРЕ за участі представників польських ініціатив, які виступають на захист Конституції і верховенства права в Польщі. До того ж ситуація в Польщі і проблеми Фундації та її діячів, які є її наслідком, стали постійним пунктом порядку денного численних зустрічей з питань прав людини в авторитарних країнах, які проводилися за нашої участі.

Підбиття підсумків

У 2017 році основні – такі, що зберігаються протягом багатьох років – напрямки діяльності Фундації не зазнали змін порівняно з минулим і попередніми роками. Фінансові можливості Фундації залишилися на рівні, співвідносному з попереднім роком.

У цьому аспекті винятком були абсолютно нові (представлені в наведених вище розділах цього звіту) обставини, пов'язані з безпрецедентною ситуацією в Польщі, яка почала істотно впливати на діяльність Фундації. Вони також призвели до суттєвого залучення Фундації до захисту верховенства права та незалежності неурядових організацій і – безпосередньо – необхідності здійснювати дії для свого захисту.

Детальну інформацію про свою діяльність Фундація публікувала на інтернет-сторінці: www.odfoundation.eu.

2.3. Юридичні події з фінансовими наслідками – немає даних.

3. Інформація щодо здійснюваної господарчої діяльності відповідно до запису в реєстрі підприємців KRS:

Фундація протягом звітного року здійснювала господарчу діяльність в формі освітніх (зокрема, викладання мови) та консалтингових послуг. Доходи Фундації у зв'язку з цим склали 131 212,34 зл.

4. Рішення Правління Фундації – у 2017 р. Правління прийняло 1 рішення – додаток № 1.

5. Інформація про розмір отриманих доходів:

Надходження всього – 884 617,25 зл., зокрема:

-
- a) Кошти від:
    - дотацій: 0,00 зл.
    - пожертв: 727 727,12 зл.
  - b) Фінансові надходження: 116,82 зл.
  - c) Інші надходження (зокрема, матеріальні пожертви): 0,00 зл.
  - d) Інші надходження: 25 560,97 зл.
  - e) Платна статутна діяльність: 0,00 зл.
  - f) Господарча діяльність: 131 212,34 зл.

6. Інформація про понесені витрати:

Витрати всього – 971 037,16 зл., зокрема:

- a) Витрати на реалізацію статутної діяльності (грошові виплати): 725 846,18 зл.
- b) Адміністративні витрати 97 901,87 зл.
  - Використання матеріалів і енергії: 0,00 зл.
  - Послуги інших суб'єктів: 96 189,61 зл.
  - Податки і сплати: 1 712,26 зл.
  - Заробітна плата і соціальне страхування: 0,00 зл.
- c) Інші витрати (збільшення витрат за рахунок результатів попереднього року): 0,00 зл.
- d) Фінансові витрати: 2 924,15 зл.
- e) Інші витрати: 144 364,96 зл.

7. Дані щодо діяльності Фондації в сфері:

- a) кількості працівників – протягом звітного року в Фондації була працевлаштована 1 особа:
  - Людмила Козловська – Координатор східних проектів;
- b) основної суми базової заробітної плати, сплаченої Фондацією – 83 903,20 зл.;
- c) розміру річної заробітної плати, сукупно сплаченої членам Правління та іншим органам Фондації – 0,00 зл.;
- d) затрат на заробітну плату на підставі цивільно-правових договорів – 181 825,22 зл.;
- e) наданих Фондацією грошових позик — немає;
- f) сум, розміщених на банківських рахунках – Фондація не має банківських депозитів, сальдо поточних рахунків в «Аліор Банк» станом на останній день року склало 0,00 зл.; 0,00 \$ і 0,00 €, а сальдо поточних рахунків у «Райффайзен Польша» – 0,00 зл. і 0,00 €;
- g) вартості придбаних облігацій і розміру долей або придбаних акцій – Фондація не здобувала облігацій, не має ані долей, ані акцій в товариствах комерційного права;
- h) придбаної нерухомості – Фондація не здобувала жодної нерухомості;
- i) придбаних інших основних засобів – Фондація не здобувала жодних основних засобів;
- j) сума активів станом на кінець року дорівнює сумі зобов'язань Фондації і складала: 233 133,98 зл.;
- k) інформація про розрахунки Фондації у зв'язку з покладеними на неї податковими зобов'язаннями – станом на 31.12.2017 року Фондація мала відкриті податкові зобов'язання щодо податкової інспекції у зв'язку з: податком на дохід фізичних осіб, який стягується з фізичних осіб (PIT-4) в сумі 0,00 зл., податком на дохід, який стягується з юридичних осіб (CIT-8) в сумі 0,00 зл., податком на товари і послуги (VAT-9M) в сумі 0,00 зл. і у зв'язку із внеском до Фонду соціального страхування в сумі 63 491,78 зл.;
- l) Фондація подавала наступні декларації: CIT-8; VAT-9M; VAT-8; IFT-2R; PCC-3; PIT-4R; NIP-2.

---

8. Протягом звітнього періоду Фондація не виконувала підрядів для державних суб'єктів або органів самоврядування.

9. У звітний період у Фондації розпочалася митно-податкова перевірка «ретельності декларованої бази оподаткування і правильності розрахунку і оплати податку на доходи фізичних осіб, який стягується з юридичних осіб за 2014, 2015 і 2016 роки», яка проводилася Лодзинською Митно-податковою інспекцією в Лодзі.

Перевірка була спричинена вимогою, висунутою Міністром координатором спеціальних служб Маріушем Камінським, та Міністром закордонних справ того періоду Вітольдом Вашиковським, після чого керівник Міністерства закордонних справ звернувся до Палати податкової адміністрації в Варшаві з метою початку «комплексної податкової перевірки» в Фондації «Відкритий Діалог».

За оцінками Фондації, дії, які проводилися у сфері перевірки, були наступним елементом в серії різного роду політично мотивованих репресій, спрямованих проти організації польською владою в липні 2017 р.

Підпис Голови Правління:

Людмила Козловська

Фондація «Відкритий Діалог»
Алея Яна Християна Шуха 11а, оф. 21
00-580 Варшава
Польща

Брюссель, 31.12.2018